

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

14 בנובמבר 2016

665

י"ג בחשוון התשע"ז

עמוד

12..... הצעת חוק להחלפת המונח מפגר (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2016.....

הצעת חוק להחלפת המונח מפגר (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2016*

1. תיקון חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955, בסעיף 1, בהגדרה "עובד סוציאלי שמונה לפי חוק", במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
2. בחוק חקירת סיבות מוות, התשי"ח-1958 -
 - (1) בסעיף 19, במקום "מפגרים" יבוא "עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
 - (2) בסעיף 22, במקום "מפגרים" יבוא "עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
3. תיקון פקודת מס הכנסה -
 - (1) בסעיף 44, במקום "מפגר" יבוא "עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
 - (2) בסעיף 45(א), במקום "עיוור או מפגר" יבוא "ילד עיוור או ילד עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
4. בחוק הירושה, התשכ"ה-1965, בסעיף 57(א)(2), במקום "מפגר" יבוא "עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", ובמקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
5. תיקון חוק הסעד (טיפול במפגרים) -
 - (1) בכל מקום, למעט בסעיפים 6(1) ו-7(א) -
 - (א) במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
 - (ב) במקום "מפגר" יבוא "אדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
 - (ג) במקום "למפגרים" יבוא "לאנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
 - (ד) במקום "שהמפגר" יבוא "שהאדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
 - (ה) במקום "המפגר" יבוא "האדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
 - (ו) במקום "למפגר" יבוא "לאדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
 - (2) בסעיף 2(ג), במקום "המפגרים" יבוא "האנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", ובמקום "פיגורם" יבוא "מוגבלותם השכלית-התפתחותית";
 - (3) בסעיף 1(6), במקום "המפגר" יבוא "האדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", ובמקום "למפגר" יבוא "לאותו אדם";
 - (4) בסעיף 7(א), במקום "מפגר" יבוא "אדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", במקום "למפגר" יבוא "לו", ובמקום "במפגר" יבוא "בו".

ד ב ר י ה ס ב ר

השימוש במונח מפגר נחשב בשפת היום-יום לפוגעני, והוא אינו עולה בקנה אחד עם המגמה להגן על כבודם של אנשים עם מוגבלות ולהבטיח את זכותם להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים, על-פי עקרונות

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998. לפיכך, מוצע להחליף בחקיקה את המונחים "מפגר" ו"פיגור" על הטיותיהם, המתייחסים לאדם עם מוגבלות שכלית שמקורה בתהליך ההתפתחות, במונחים "אדם

* הצעות חוק מס' פ/20/2715 (מספר פנימי: 576762) ו-פ/20/2790 (מספר פנימי: 576716); הועברו לוועדה ביום ט' בסיוון התשע"ז (15 ביוני 2016).

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 96; התשע"א, עמ' 75.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 54; התשכ"ה, עמ' 182.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ו, עמ' 1261.

⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 63; התשע"ו, עמ' 832.

⁵ ס"ח התשכ"ט, עמ' 132; התשע"ו, עמ' 611.

6. בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, בסעיף 1, בהגדרה "עובד סוציאלי (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) שמונה לפי חוק", במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
7. בחוק העונשין, התשל"ז-1977, בסעיף 368א, בהגדרה "עובד סוציאלי שמונה לפי חוק", בפסקה 6, במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
8. בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, בתוספת החמישית, בפרט 3, במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", ובמקום "מפגר" יבוא "עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
9. בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, בתוספת הראשונה, בפרט (כח)6, במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
10. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בסעיף 170א, במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
11. בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988, בסעיף 7ד, במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", ובמקום "מפגר" יבוא "אדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
12. בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, בתוספת השלישית, בסעיף 3(1)2, בהגדרה "מטופלים הסובלים מתחלואה כפולה", במקום "פיגור שכלי" יבוא "מוגבלות שכלית-התפתחותית".
13. בחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, בסעיף 3ד, בהגדרה "עובד סוציאלי שמונה לפי חוק", בפסקה 6, במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
14. בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996, בסעיף 14ב, בהגדרה "עובד סוציאלי שמונה לפי חוק", במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
15. בחוק מעונות יום שיקומיים, התש"ס-2000, בסעיף 2, בהגדרה "פעוט עם מוגבלות", בפסקה 2א, במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", ובמקום "פיגור שכלי" יבוא "מוגבלות שכלית-התפתחותית".
16. בחוק פעוטות בסיכון (הזכות למעון יום), התש"ס-2000, בסעיף 2, במקום "פיגור" יבוא "מוגבלות שכלית-התפתחותית".

ד ב ר י ה ס ב ר

עם מוגבלות שכלית-התפתחותית ו"מוגבלות שכלית-התפתחותית", בהתאמה, שהם המונחים השגורים כיום בקרב אנשי המקצוע.

אף בית המשפט עמד על הצורך להחליף את המונח מפגר ולהתאים את החקיקה לרוח התקופה, בקבעו בין היתר כי "ההגדרה 'מפגר', לתיאור אדם שתפקודו

⁶ ס"ח התשל"א, עמ' 134; התשע"ו, עמ' 1188.

⁷ ס"ח התשל"ו, עמ' 226; התשע"ו, עמ' 1140.

⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התשע"ו, עמ' 1130.

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 322; התשע"ו, עמ' 1223.

¹⁰ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשע"ו, עמ' 1140.

¹¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114; התשס"ח, עמ' 729.

¹² ס"ח התשנ"ה, עמ' 156; התשע"ו, עמ' 1178.

¹³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 393; התשע"א, עמ' 920.

¹⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 136; התשע"ד, עמ' 85.

¹⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 169; התשס"ח, עמ' 875.

¹⁶ ס"ח התש"ס, עמ' 248; התשס"ג, עמ' 196.

17. תיקון חוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים בהגדרה "אדם עם מוגבלות שכלית או התפתחותית", בפסקה (א), במקום "פיגור שכלי" יבוא "מוגבלות שכלית-התפתחותית", במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", ובמקום "מפגר" יבוא "אדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
18. תיקון חוק מגבלות על חזרתו של עברייני מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ד-2004¹⁸, בסעיף 2, בהגדרה "עובד סוציאלי שמונה לפי חוק", בפסקה (6), במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
19. תיקון חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית) התשס"ו-2005¹⁹ -
- (1) בכל מקום, במקום "פיגור שכלי" יבוא "מוגבלות שכלית-התפתחותית", ובמקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית";
- (2) בסעיף 1, בהגדרה "אדם עם פיגור שכלי", במקום "כמפגר בשכלו" יבוא "כאדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
20. תיקון חוק החולה הנוטה למות שכלית-התפתחותית", במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
21. תיקון חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין שכלית-התפתחותית", במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".
22. תיקון חוק זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על-תיכוניים, התשס"ח-2008²², בסעיף 1, בהגדרה "לקות למידה", במקום "פיגור שכלי" יבוא "מוגבלות שכלית-התפתחותית".
23. תיקון חוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016²³, בכל מקום, במקום "במפגרים" יבוא "באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית".

ד ב ר י ה ס ב ר

התפתחותיות נ' פלוני (ניתן ביום ל' בשבט התשע"ו (9 בפברואר 2016)).

יודגש כי אין בהחלפת המונחים כדי לשנות את המשמעות שהיתה להם בדברי החקיקה, והיא אינה מוסיפה או גורעת מהפרשנות שניתנה להם.

והתנהגותו מוגבלת, וזאת בשל התפתחותו החסרה או הלקויה, שיכול והיתה מתאימה לעת חקיקת החוק בשנת 1969, צריכה אף היא לצעוד ולהתקדם לעבר ימינו אנו" (הפ (ת"א) 4152-02-16 עדי גינר-פלד ע"ס לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-1969, השרות לנכויות

יוזמים: חברי הכנסת מירב בן ארי, איציק שמולי, אחמד טיבי, נורית קורן, יואב בן צור, אורלי לוי אבקסיס, מאיר כהן, מיכל רוזין

¹⁷ ס"ח התשס"א, עמ' 509; התשע"א, עמ' 1170.

¹⁸ ס"ח התשס"ה, עמ' 6; התשע"ו, עמ' 833.

¹⁹ ס"ח התשס"ו, עמ' 42; התשע"א, עמ' 85.

²⁰ ס"ח התשס"ו, עמ' 58.

²¹ ס"ח התשס"ו, עמ' 234; התשע"א, עמ' 1144.

²² ס"ח התשס"ח, עמ' 434; התשע"ה, עמ' 767.

²³ ס"ח התשע"ו, עמ' 586; התשע"ו, עמ' 1180.